

Mødet den 30. August 1940.

Fraværende: Chr. Nielsen, Møller Rasmussen, E. Rolander og S. F. Sørensen.

Borgmesteren udtalte Mindeord over Byraadsmedlem Jaquet, som var afgaaet ved Døden i Ferieperioden. Jaquet var ikke en Mand af mange Ord, men en støt og solid Arbejdskraft i de Udvalg, hvorefter han var Medlem. Han havde i en lang Aarrække været Medlem af Ligningskommissionen og blev senere Skatteraadsmedlem, i Byraadet havde han haft Sæde i ca. 8 Aar, og Medlemmerne havde lært ham at kende og sætte Pris paa ham som en udmærket god Kollega, der sikkert kun havde Venner. Taleren udtalte et Ære være hans Minde! (Tilslutning!)

Borgmesteren bød derefter det nye Byraadsmedlem, Elektriker Sigvald Nielsen velkommen i Byraadet, som han jo tidligere havde været Medlem af, og udtalte Ønske om et godt Samarbejde med Sigvald Nielsen i den kommende Tid. (Tilslutning!).

1. (J. Nr. 196¹⁻²—1940). Indenrigsministeriets Samtykke til, at Kommunen optager **Laan** hos Kommunernes Pensionskasse og Købstadkommunernes gensidige Forsikringsforening paa henholdsvis 161400 Kr. og 107600 Kr.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 557—1940). Indenrigsministeriets Samtykke til, at Kommunen optager et **Laan** paa 3 Mill. Kr. hos et Bankkonsortium.
Toges til Efterretning.
3. (J. Nr. 191⁶—1940). Indenrigsministeriets Godkendelse af, at Anskaffelsessummen for **Ringgaarden** forhøjes med 5000 Kr.
Toges til Efterretning.
4. (J. Nr. 191¹²—1940). Meddelelse fra Indenrigsministeriet om Tilbagekaldelse af Tilsagn om Laan til **Arbejdernes Andelsboligforening** til 3. Afsnit af Marselisgaard.
Toges til Efterretning.
5. (J. Nr. 459—1940). Indenrigsministeriets Samtykke til **Køb af et Areal** af Konsul Barnow til Udvivelse af Ndr. Ringgade.
Toges til Efterretning.
6. (J. Nr. 457—1940). Indenrigsministeriets Godkendelse af **Magelæg med Arke** angaaende Arealer ved Grenaavej.
Toges til Efterretning.
7. Indenrigsministeriets Godkendelse af **Købekontrakter** med:
 - a. (J. Nr. 11²—1940). Kontorassistent A. Kjær.
 - b. (J. Nr. 11³—1940). Skotøjsfabrikant A. Petersen.
 - c. (J. Nr. 11¹—1940). Organist L. Carstens.
 - d. (J. Nr. 22¹⁹—1939). Handelsforeningen af 1887's Stiftelse.Toges til Efterretning.
8. (J. Nr. 101—1940). Meddelelse fra Justitsministeriet om Fornyelse af Teaterbevilling i **Kasino**
Toges til Efterretning.
9. (J. Nr. 109—1940). Undervisningsministeriets Godkendelse af, at cand. mag. L. Melchior Larser ansættes som **Adjunkt** ved Marselisborg Skole
Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 475—1940). Meddelelse fra Undervisningsministeriet om, at Kommunalærer H. Bondo Hansen bevilges **Afsked** fra $\frac{1}{10}$ 1940.

Toges til Efterretning.

11. (J. Nr. 19⁴⁴—1940). Meddelelse fra Aarhus Stiftamt om Fordeling af Udgifterne ved **Arbejdsanvisningskontoret** i 1939—40.

Følgende Meddelelse forelaa:

Silkeborg Købstad	1996,79	Kr.
Skanderborg Købstad	630,52	»
Skanderborg Amtsradsreds . . .	4291,88	»
Aarhus Amtsradsreds	10266,90	»
Randers Amt	462,19	»
Viborg Amt	2259,78	»
	20008,06	Kr.

Toges til Efterretning.

12. (J. Nr. 30¹²—1940). Meddelelse fra Aarhus Stiftamt om Fornyelse af Koncession for **Omnibusruten** fra Skanderborg over Fruering m. v. til Aarhus.

Toges til Efterretning.

13. Regnskab for de af Aarhus Haandværkerforening bestyrede **Legater**.

- (J. Nr. 489—1940). Læderhandler Meiers Legat.
- (J. Nr. 488—1940). Slagtermester Th. Jørgensens Legat.
- (J. Nr. 487—1940). Bødkermester Jens Bertelsen og Købmand Rasmus Knudsens Legat.
- (J. Nr. 486—1940). Admiral Kriegers Legat.
- (J. Nr. 486 b—1940). Snedkermester Søren Ørums Legat.
- (J. Nr. 485—1940). Slagtermester S. L. Hendriksens Legat.

g. (J. Nr. 490 og 491—1940). Tømrmester J. Jensen Vroues Legater.

Toges til Efterretning.

14. (J. Nr. 617—1940). Regnskab for **Aftenskolen for Arbejdere** i 1939—40).

Toges til Efterretning.

15. (J. Nr. 602—1940). Indkaldelse til Generalforsamling i **Gudenaacentralen**.

Som Repræsentanter foresloges Belysningsudvalget og Direktørerne Jonasson og Wegener.

Vedtaget ved Cirkulation.

16. (J. Nr. 10³—1940). Valg af Repræsentant i **Ham-melbanens** Bestyrelse.

Der foresloges Genvalg af H. P. Jensen med Borgmesteren som Suppleant.

Vedtaget ved Cirkulation.

17. (J. Nr. 575—1940). Indkaldelse til Generalforsamling i **Hads-Ning Herreders Jernbane**.

Stecher Christensen valgtes til Repræsentant.

18. (J. Nr. 525—1940). Indstilling fra Lønudvalget om **Reguleringsordning** for forskellige timelønnede Tjenestemandsgupper m. v.

Følgende Indstilling forelaa:

»Den kommunale Fællesrepræsentation har i Efteraaret 1939 fremsat Krav om Oprettelse af en fælles Reguleringsordning for Personale, som ikke lønnes efter Tjenestemand-Regulativet. Dette Krav kunde Lønudvalget i Betragtning af de vidt forskellige Vilkaar, de omhandlede Personalegrupper er underkastet, ikke imødekomme, hvorimod man indgik paa med de enkelte Organisationer at forhandle om nogle mindre væsentlige Ændringer af de gældende Reguleringsordninger for timelønnede Badeassistenter og Kedelpassere. For de timelønnede Kontormedhjælperes Vedkommende,

hvis Lønninger (bortset fra en mindre Forhøjelse i 1938 af Kvindernes Timeløn) ikke er regulerende siden 1927, indgik man paa at indføre en Reguleringsordning svarende til den af Hovedorganisationerne i November f. A. vedtagne, hvilket er i Overensstemmelse med, hvad der er sket i den overvejende Del af Landets øvrige Kommuner. Endvidere har Almindeligt Ingeniørforbund anmodet om, at Ingeniører, som lønnes efter de i 1938 vedtagne Normeringsregler, faar tillagt 3 »Portioner«, hvormed Tjenestemændenes Reguleringstillæg blev forhøjet fra 1. April d. A., hvilket vil være i Overensstemmelse med den i Marts d. A. skete Vedtagelse angaaende Konstruktører, som lønnes efter de nævnte Normeringsregler.

Lønudvalget indstiller saaledes herved til Byraadet at vedtage følgende:

Timelønnede Bådeassistenter:

De overenskomstmæssige og midlertidige Dyrtidstillæg, for Tiden ialt 15 Øre og 8 Øre pr. Time for henholdsvis mandlige og kvindelige Assistenter, forhøjes fra 1. April d. A. at regne til ialt henholdsvis 16 og 11 Øre pr. Time og reguleres fremtidig op eller ned med samme Beløb, som de af Hovedorganisationerne i November f. A. vedtagne Dyrtidstillæg reguleres med, men dog saaledes at Reguleringen sker med Virkning fra henholdsvis 15. August, 15. November, 15. Februar og 15. Maj.

Timlønnede Kedelpassere:

Den i Overenskomstens § 3 indeholdte Bestemmelse om Ydelse af Dyrtidstillæg, ifølge hvilken Dyrtidstillægget for Tiden udgør 15 Øre pr. Time, udgaar fra 1. April d. A. at regne og erstattes med følgende Bestemmelse:

»Foruden Timelønnen betales et Dyrtidstillæg, der til enhver Tid udgør samme Beløb pr. Time som det Dyrtidstillæg, der ifølge Overenskomst af 4. April 1938 ydes Kommunens timelønnede Smede- og Maskinarbejdere.«

Til Orientering bemærkes, at Dyrtidstillægget til Smede- og Maskinarbejdere for Tiden udgør 17½ Øre pr. Time.

Timelønnede Kontorister:

Fra 1. April d. A. at regne ydes der Kommunens mandlige og kvindelige Kontorister Dyrtidstillæg paa henholdsvis 16 Øre og 11 Øre pr. Time, hvilke Dyrtidstillæg fremtidig reguleres op eller ned med samme Beløb, som de af Hovedorganisationerne i November f. A. vedtagne Dyrtidstillæg reguleres med, men dog saaledes, at Reguleringerne sker med Virkning fra henholdsvis 15. August, 15. November, 15. Februar og 15. Maj.

Ingeniørassistenter:

Til de i Normeringsreglerne af 23. Juni 1938 fastsatte Maanedslønninger ydes fra 1. April d. A. at regne et »Konjunkturtillæg,« der til enhver Tid udgør aarlig de Beløb, der ifølge Bestemmelserne i Tjenestemands-Regulativets § 29 ydes Kommunens Tjenestemænd udover de ved Udgiftstal 2843-2946 gældende Reguleringstillæg.

Til Orientering skal man oplyse, at Kommunens Merudgift, saafremt Indstillingen vedtages, ved det for Tiden beskæftigede Antal Personer af ovennævnte Grupper vil udgøre ca. 17000 Kr. for Regnskabsaaret 1940—41.«

Vedtaget ved Cirkulation.

19. (J. Nr. 476—1940). Betalingsopgørelse for Grundejerne paa Matr. Nr. 65 og 78 vedrørende Udgifter til **Vejanlæg**.

Fra rolægningsudvalget og forelæggende Indstilling:

»Betalingsopgørelse for Grundejerne paa Matr. 55 og 78.

1. Mylius Erichsens Vej.

2. Knud Rasmussens Vej.

3. Gertrud Rasks Vej.

4. Lauge Kochs Vej fra Hans Egedes Vej til Fridtjof Nansens Vej.

Efter Arbejdernes Færdiggørelse fremsender Ingeniør Haxen vedlagte Fordelingsregnskab over de samlede Udgifter ved Anlæget paa 19271,01 Kr., der sammen med Renter m. v. paa ialt 378,22 Kr. er fordelt paa Grundejerne i Overensstemmelse med vedlagte Fordelingsregnskab.

Byraadet har i Vedtagelsen af % 1939 og ¹⁰/₁₀ 1939 godkendt Istandsættelsen og Ydelsen af en Kommunegaranti paa 19500 Kr., saaledes at Udgiften fordeles efter Arealerne af Grundene, dog saaledes at Grundejerne mod Hans Egedesvej, der har Forpligtelser mod denne Vej, kun betaler til Anlæget af ovennævnte fire Veje efter et Areal, der er reduceret efter Forholdet mellem Facadelængderne. Ved Opgørelsen er samme Princip fulgt for de fire Grunde paa Hjørnet af Mylius Erichsens Vej og henholdsvis Ndr. Ringgade og Lauge Kochs Vej.

Dette er ikke direkte indeholdt i Byraadets tidligere Vedtagelser, men da det er den rimeligste Betragtning, der kan begrundes paa samme Maade som for Grundejerne ved Hans Egedes Vej, nemlig ved Forpligtelser mod anden Gade, skal Udvalget anbefale, at Kommunen for sit Vedkommende godkender Regnskabet, der er efterregnet og befundet rigtigt.

Kommunen skal for Legepladsen ved Hjørnet af Ndr. Ringgade betale 120,64 Kr., som formentlig maa afholdes af Boulevardkontoen.«

Vedtaget ved Cirkulation.

20. (J. Nr. 606—1940). Indstilling fra Budgetudvalget om Nedsættelse af et Udvalg vedrørende **Ordning af Mælkesalget**.

Følgende Indstilling forelaa:

»I Anledning af Handelsministeriets Bekendtgørelse af 19. August d. A. angaaende Foranstaltninger til Nedsættelse af Mælkeprisen m. v. skal man indstille, at der til at føre de videre Forhandlinger i Sagen nedsættes et Udvalg bestaaende af Forligsmægler E. Stecher Christensen, Landsretssagfører I. C. Sørensen og Kontorbestyrer Hans Madsen, samt at det overdrages til Stadsdyrlæge Koch at fungere som Sekretær i Udvalget.«

Borgmesteren oplyste, at der havde været Møde mellem Budgetudvalget og de interesserede Parter, hvor det blev henstillet til Mejerierne at fremskomme med et Forslag. Man havde ment, at det var mest praktisk, at der blev et mindre Udvalg til at føre Forhandlingerne, og Taleren vilde anbefale at tiltræde det foreliggende Forslag.

Indstillingen vedtoges.

21. Indstilling fra Brolægningsudvalget om Fornyelse af følgende **Automobilruter**:

- a. (J. Nr. 30⁹—1940). Fragtruten Aarhus-Spørring-Randers.
- b. (J. Nr. 30¹⁰—1940). Fragtruten Aarhus-Hadsten-Randers.
- c. (J. Nr. 30¹¹—1940). Personruten Aarhus-Spørring-Randers.

Tiltraadtes.

22. (J. Nr. 30¹³—1940). Forespørgsel fra flere Amts-

raa , om yraa e an i ræ e, at m erne ornyer
Køretilladelser for **Omnibus- og Fragtmandskørsel**
til 30. Juni 1941, saafremt de udløber inden dette
Tidspunkt.

Brolægningsudvalget anbefaler, at Byraadet
tiltræder, at de fra Amtet udfærdigede Køre-
tilladelser, der udløber inden 1. Juli 1941, af
Amtet fornyes med Gyldighed til denne Dato.

Tiltraadtes.

23. (J. Nr. 610—1940). Anmodning fra Skoleudvalget
om Bemyndigelse til at bevilge Benyttelse af
Skolelokaler.

Følgende Indstilling forelaa:

»I Anledning af mange fremsendte An-
dragender fra Foreninger, Institutioner og Skoler
om Benyttelse af Skolelokaler i Vinterhalvaaret
1940—41 skal man herved tillade sig at fore-
slaa, at Skoleudvalget bemyndiges til at bevilge
vederlagsfri Lokalebenyttelse med Lys og Varme
i tilsvarende Omfang som tidligere Aar.

Spørgsmaalet om Benyttelse af Skolelokaler
har i Almindelighed været afgjort af Skole-
udvalget, men da vi jo for Tiden lever under
ekstraordinære Forhold, har man anset det
for rigtigst at forelægge Byraadet Sagen til
Afgørelse.«

B o r g m e s t e r e n antog, at dette Spørgs-
maal kunde ordnes som tidligere. Taleren vilde
dog pege paa, at man endnu ikke vidste, hvor-
ledes det vilde stille sig med at skaffe Varme,
og vilde derfor foreslaa at vedtage det saaledes,
at hvis der ikke er Enighed i Udvalget, skal der
gøres Indstilling til Byraadet.

T h o m a s C h r i s t e n s e n syntes ikke, man
her kunde vedtage at overlade Lokalerne veder-
lagsfrit og saa bagefter forlange Betaling for
Varme.

Borgmesteren havde udtrykkelig sagt, at Udvalget ordner Sagen som tidligere, men hvis der ikke er Enighed i Udvalget, maa de komme til Byraadet.

I. C. Sørensen kunde godt anbefale Forslaget i saa stort Omfang som gørligt. Der havde i Budgetudvalget været Tale om Udgifter til Mørkelægning; men det Spørgsmaal kunde Skoleudvalget vel ordne.

Borgmesteren bemærkede, at Spørgsmaalet om Mørkelægning af Skolerne endnu ikke var afgjort, og det vilde blive en ret dyr Foranstaltning. Men hvis det blev nødvendigt paa Grund af Skoleundervisningen eller af Hensyn til de Aftenskoler, som ifølge Loven skal have Lokalerne vederlagsfrit, kunde man vel bemyndige Skoleudvalget til at ordne denne Sag paa bedst mulig Maade.

Indstillingen vedtoges med den af Borgmesteren foreslaaede Tilføjelse.

24. (J. Nr. 554—1940). Andragende fra Slagtehusudvalget om Bevilling af 2000 Kr. til Opførelse af en Mur mellem Indsyningspladsen og Markedshallen paa **Kvægtorvet**.

Anbefalet af Budgetudvalget saaledes, at Beløbet optages paa det kommende Aars Budget.

Indstillingen vedtoges.

25. (J. Nr. 620—1941). Andragende fra **Chr. IX's Børnehjem** om Udbetaling af det bevilgede Tilskud paa 15000 Kr. med $\frac{1}{4}$ ved hvert Kvartals Slutning.

Bevilgedes.

25. (J. Nr. 616—1940). Indstilling fra Belysningsudvalget om Bemyndigelse til at anskaffe et **Benzol-Udvindingsanlæg**.

Følgende Indstilling forelaa:

»Under Henvisning til vedlagte Betænkning vedrørende Benzol-Udvinning af Kulgas indstiller man herved til Byraadet, at Belysningsudvalget bemyndiges til at anskaffe et Benzol-Udvindingsanlæg af System »Lurgi« til ca. 166000 Kr.

B o r g m e s t e r e n gjorde Rede for Sagen. Under de nuværende Vanskeligheder ved at holde Kommunens Køretøjer i Gang, særlig Trambusserne, havde man eksperimenteret med at lave Gasgeneratorer, men hidtil havde man ikke kunnet faa nogen, der rigtig egnede sig til Formaalet, idet der var visse Vanskeligheder, naar Vognene skulde holde saa ofte. Da man kun kunde regne med et lille Kvantum Benzin, var man kommen ind paa Tanken at bygge et Benzolanlæg. Man byggede et saadant under sidste Krig, men det svarede ikke til det, man havde ventet, og kom aldrig rigtig i Brug. Siden den Tid var der sket store Forbedringer paa dette Omraade, og særlig i Tyskland fandtes der mange saadanne Anlæg ved Gasværkerne. Spørgsmaalet havde været behandlet paa Gasværkernes Møde i Odense, hvor der blev rettet Opfordring til de store Gasværker om at gøre et Forsøg, idet Raabenzolen vil være anvendelig i den kemiske Fabrikation og derfor ogsaa efter Krigen, naar man igen kunde regne med at faa Benzin, have en betydelig Værdi. Selve Anlægget vilde koste 120000 Kr., og ca. 40000 Kr. vilde medgaa til forskellige Ting ved Gasværket. Det var Meningen, at det skulde bygges af et tysk Firma, og det kunde ske i Løbet af $\frac{1}{2}$ Aar. Ved Indretningen af et saadant Værk var der dog adskillige Ting at tage i Betragtning. For det første vilde den Benzol, der udvindes, tage en

Del af Gassens Brændværdi. Under normale Forhold beløb denne sig til 4500 Kal. Varmeenheder, men de tyske Kul, som man nu brugte, var mindre gode og gav kun 4200 Kal., hvilket ogsaa mærkedes paa Gassen. Ved at udvinde Benzol forringedes Varmeevnen med ca. 8%, men disse kunde indvindes ved at tilføre et større Kvantum Kul, hvilket atter vilde give flere Koks til Salg. For det andet var der det Forhold, at det ved særlig stor Belastning kunde knibe med Gasværkets Produktionsevne, men saa kunde Benzolanlægget stilles i Ro. Man regnede med, at Raabenzolen kunde dække ca. $\frac{1}{3}$ af Benzinforbruget, saa man kun behøvede $\frac{2}{3}$ af det normale Kvantum Benzin. Nu var der jo ogsaa Tale om at blande Benzinen med Sprit, og man vilde altsaa faa en Blanding af 3 Dele. Da der var Udsigt til, at Benzintildelingen vilde gaa yderligere ned, og da Benzolen ogsaa kunde anvendes til andre Formaale senere, vilde det være formaalstjenligt at lave et saadant Anlæg, selv om man maaske ikke vilde gøre det under normale Forhold. Der var rettet Forespørgsel til Ministeriet, om der skal svares Skat af den Benzol, der produceres, for hvis det var Tilfældet, vilde det med den nuværende Benzinpris kun lige kunde dække de 47 Øre; men der var Udsigt til en betydelig Stigning i Benzinprisen, og i saa Fald vilde det være en Fordel at bruge en Del Benzol. Angaaende Finansieringen forelaa der et Tilbud fra Firmaet om et Laan gennem Landmandsbanken, som vilde stille Beløbet til Raadighed i 4 Aar til 5% Rente og Kurs 93. Hvorvidt man vilde gøre Brug af dette Tilbud, var endnu ikke afgjort i Udvalget; men man ønskede altsaa Bemyndigelse til at

arbejde videre med Sagen og eventuelt etablere et saadant Anlæg ved Gasværket.

Det vedtoges at give Belysningsudvalget den ønskede Bemyndigelse.

27. (J. Nr. 494—1940). Andragende fra **Hjemkonsulent-Kredsen** om Tilskud til Ansættelse af en Husholdningslærerinde.

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet

B o r g m e s t e r e n oplyste, at Udvalget ikke mente, det kunde have nævneværdig Betydning, idet en saadan Huskonsulent kunde naa at besøge en Brøkdal af Hjemmene. Derimod var det af større Betydning med de Kursus, der afholdtes, hvor der blev givet Oplysning om praktisk Husførelse i de vanskelige Tider, og disse Kursus var ogsaa stærkt besøgt.

J o h a n n e B e r g beklagede, at Udvalget ikke kunde anbefale en lille Bevilling til denne Sag. Det var en Kreds af Mennesker, der havde sluttet sig sammen og hver betalte et Bidrag aarligt dertil, og man havde regnet med, at Kommunen ogsaa vilde være med. Taleren troede i Modsætning til Borgmesteren, at det vilde faa stor Betydning, særlig for de mindst bemidlede Hjem. Det var rigtigt, at der afholdtes forskellige Kursus og Demonstrationer; men det var næppe de Husmødre, der var Tale om her, som gik til disse Kursus. Det skulde være Konsulentens Opgave at lære Husmødrene i de mindst bemidlede Hjem, hvorledes man faar de bedste Ernæringsmidler for de færrest mulige Penge. Hvis man vilde spørge, hvor man fandt disse Hjem, kunde Taleren oplyse, at der allerede var gjort et stort Arbejde af Sundhedsplejersker, Tilsynsdamer o. s. v., saa man havde Lister over saadanne

Hjem, og de vilde blive spurgt, om de vil være villige til at modtage Konsulenten. Taleren vilde meget henstille til Budgetudvalget at tage Sagen tilbage og underkaste den en ny velvillig Behandling.

Esther Aggebo sluttede sig hertil og beklagede, at Budgetudvalget ikke kunde være med til at hjælpe denne Kreds, selv om det ganske vist var en Draabe i Havet; men det var ogsaa Tanken at holde nogle Demonstrationer og derigennem faa Forbindelse med de enkelte Kvinder, som trænger til Hjælp. Det kunde ogsaa være af Betydning for Socialudvalget, at disse Kvinder faar en Haandsrækning fra en Hjemkonsulent, og skulde der blive Raad til flere Konsulenter, vilde det jo virke endnu bedre,

Stecher Christensen foreslog efter de kraftige Henstillinger fra Byraadets kvindelige Medlemmer, og da det ikke drejer sig om et større Beløb, at Budgetudvalget paany overvejer Sagen.

Thomas Christensen mente ogsaa, det vilde blive en Draabe i Havet, og de Folk, der var Tale om, havde intet i Spisekammeret og intet at købe for. Men Forslaget viste en god Vilje til at hjælpe, og Taleren vilde derfor stemme for at give dem et mindre Beløb.

Borgmesteren bemærkede, at man snart fik saa mange Institutioner, at ingen kunde holde Rede derpaa, og det, som foresloges her, vilde næppe faa megen Betydning. Man kunde jo godt se paa Sagen en Gang endnu eller maa ske bevilge de 500 Kr, saa var man færdig med Sagen.

Det vedtoges at yde et Tilskud paa 500 Kr.

28. (J. Nr. 321—1940). Henvendelse fra **Budenes Fagforening** om, at der i Aarhus indføres en lignende Vedtægt som i København angaaende Børns Arbejde i visse Erhvervsvirksomheder.

Fra Skoleudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Tilbagesendes det ærede Byraad med Bemærkning, at man efter foretaget Undersøgelse af Omfanget af Kommuneskoleelevers erhversmæssige Arbejde, der udviser, at ca. 8% af samtlige Elever har Byplads, ikke for Tiden mener at kunne anbefale, at der foretages noget i den omhandlede Retning.«

Thomas Christensen fandt, at det var et Spørgsmaal, som trængte til Overvejelse, for det kunde ses fra flere Synspunkter. Der var mange Familier med Børn, som var daarligt stillet og derfor trængte til, at Børnene tjener noget; paa den anden Side burde Børnene have nok i deres Skolegang og have Eftermiddagen fri. Men hvis der var Tale om en Konkurrence med unge Mennesker fra 14—18 Aar, saa burde disse alligevel beskæftiges fremfor Børnene, og de burde ikke gøres arbejdsløse for eventuelt at faa billigere Arbejdskraft. Der var altsaa flere Sider ved denne Sag, og Taleren vilde henstille at overveje den en Gang endnu.

Borgmesteren mente, at hvis der skulde ske en Begrænsning af Børns Arbejde, burde det ske ad Lovgivningens Vej, og der var i Forvejen Bestemmelser angaaende Børns Arbejde. De fleste Børn tog næppe Skade af at bestille noget, og at forbyde dette vilde ramme mange Hjem med flere Børn.

E. Winterberg havde bragt i Erfaring, at Tallet paa Børn med Byplads altid havde ligget omkring 8%, og hvis der skulde vise sig en

Stigning her eller en Tendens til at udskifte Budene med Eftermiddagsbydreng, kunde Sagen tages op igen; men for Tiden kunde man nok slutte sig til Udvalgets Indstilling.

Indstillingen tiltraadtes.

29. (J. Nr. 11⁵—1940). **Købekontrakt** med Skotøjsfabrikant A. Retbøl angaaende en Grund ved Johan Langes Vej.

Godkendtes.

30. (J. Nr. 11⁴ 1940). **Købekontrakt** med Murer-mester Chr. Hansen angaaende en Grund ved Johan Langes Vej.

Godkendtes.

31. (J. Nr. 498—1940). Henvendelse fra Købstadforeningen angaaende Tegning af **Ulykkesforsikring for Skolebørn**.

Skoleudvalget mener ikke, at Sagen har Interesse for Aarhus kommunale Skolevæsen.

Udvalgets Erklæring tiltraadtes.

32. (J. Nr. 3⁷—1940). **Efterbevilling** af Overskridelser i Kommunehospitalets Regnskab.

J. R. F a n g e r vilde som Medlem af Budgetudvalget paatale den store Overskridelse paa 162000 Kr. Der var visse Ting, som Udvalget ikke havde Indflydelse paa, men f. Eks. en Post som Vedligeholdelse af Bygninger var overskredet med ca. 21000 Kr., Vedligeholdelse af Inventar med 25000 Kr. og Røntgenafdelingen med ca. 58000 Kr. Det maatte kaldes noget flot disponeret af Overlægen uden at forlange en ekstra Bevilling. Taleren vilde henstille til Sygehusudvalget at holde nøje Rede paa, hvorledes det gaar i indeværende Aar, saa man ikke faar lignende Overskridelser i Fremtiden.

K. M o u s t e n svarede, at ingen mere end Sygehusudvalget beklagede disse Overskridelser;

men et var gaaet er som un er si s e rig, hvor der ogsaa var store Overskridelser, og da Priserne atter gik ned, kom man ogsaa ned paa normalt Budget. Angaaende Overskridelsen paa Bygninger og Inventar, saa havde der været en Stigning i Arbejdslønnen; ogsaa Oprettelse af en Børneafdeling havde forøget Udgifterne. Taleren tvivlede ikke om, at disse Udgifter havde været nødvendige, selv om det var beklageligt med Overskridelserne.

Thomas Christensen mente ikke, man burde beklage Overskridelserne saa stærkt, men derimod beklage, at Budgetterne var lagt for smaat. Nu kunde man blot tage det til Efterretning; men forøvrigt var de Penge, der var anvendt til Beskæftigelse, givet godt ud.

J. R. Fanger bemærkede, at Thomas Christensen her talte om Ting, som han ikke havde Forstand paa, for her drejede det sig om Regnskabet fra sidste Aar. Men hvis det vedblivende skulde gaa saaledes, kunde man lige saa godt lade være med at lægge Budget. Naar man havde en Post til Vedligeholdelse af Bygninger, burde man ikke lave mere, end der var Penge til, og Arbejdslønnens Stigning var ikke Begrundelse nok for Overskridelserne; man havde ganske rolig ladet staa til. Udvalget burde flere Gange om Aaret undersøge, hvad der var forbrugt paa de forskellige Konti.

Vald. Kloster oplyste, at Udvalget hver Maaned fik en Oversigt over Budgettet, hvor man stadig kunde se, hvad der var forbrugt, saa den Sag var i Orden for indeværende Aar.

Borgmesteren pegede paa, at Tiden fra September i Fjor til April havde medført en meget stor Stigning paa forskellige Omraader, og det

havde ogsaa indvirket paa dette Budget; det tjente i nogen Grad til Undskyldning for Overskridelserne. Angaaende den store Overskridelse paa Røntgen- og Lysafdelingen kunde der maa-ske være Anledning til at undersøge dette Forhold og forsøge at faa et større Tilskud dertil. Nu var der jo ikke noget at gøre ved Sagen, men man kunde selvfølgelig indskærpe, at der skal tages Hensyn til Budgetterne.

Overgik til 2. Behandling.

33. (J. Nr. 3⁸—1940). **Efterbevilling** af Overskridelser i Regnskabet for Fjernopvarmningsanlægget ved Kommnehospitalet.

Overgik til 2. Behandling.

34. (J. Nr. 3⁵—1940). **Efterbevilling** af Overskridelser i Slagtehusets Regnskab.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at der var en Overskridelse paa 7870 Kr., og forhaabentlig kunde Udvalget undgaa saadanne i Fremtiden.

H. J. B a d e n svarede, at der samtidig var en Besparelse paa 10000 Kr., altsaa mere end Overskridelserne, saa der var næppe Grund til Kritik af dette Budget.

Overgik til 2. Behandling.

35. (J. Nr. 276—1940). Indstilling angaaende **Decision af Kommunens Regnskaber** for 1937—38.

Fra de kommunale Revisorer forelaa følgende Erklæring:

»Undertegnede Revisorer tillader os her-ved at meddele, at Revisionen at Aarhus Kom-munes Regnskab for Aaret 1937—1938 nu er afsluttet. Vi har konstateret, at alle Overskri-delser af Budgettet er efterbevilget, ligesom vi skal oplyse, at der i Aarets Løb er foretaget ialt 74 Kasseeftersyn.

løvrigt skal vi henvise til de af den kommunale Revisor gjorte Antegnelser, hvortil vi kan henholde os. Endvidere skal vi henvise til den kommunale Revisors Bemærkninger til Aktiverne, idet vi særlig henleder Opmærksomheden paa Bemærkningerne Side 2 vedrørende Aktiv Nr. 451 og Side 1 vedrørende Aktiv Nr. 23. Vi skal henstille, om der ikke maatte være Anledning til at berigtige Gælds- overtagelsen i det omtalte og i eventuelle andre lignende Tilfælde. Vi tillader os endvidere at henstille, at Revisor fremtidig faar Lejlighed til at blive gjort bekendt med og tage Stilling til Besvarelsene paa Antegnelserne inden Revisionen afsluttes.

Herefter indstiller vi Regnskabet til Godkendelse.

Kommunebogholderkontorets Skrivelse til Aarhus Byraads Udvalg for Kasse- og Regnskabsvæsen af d. 12. Januar f. A. med senere Paategninger samt de med Skrivelsen fremsendte 6 Bilag følger vedlagt tilbage.«

Fra Decisionsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Efter at have gennemgaaet de forskellige Revisionsantegnelser med vedføjede Besvarelser vedrørende Regnskabet for 1937/38, henstiller man — idet man giver Revisionen Medhold i, at nye Ejere af Ejendomme, hvori Kommunen har tinglyst Prioritet, bør overtage det personlige Debitoransvar, hvorfor Gælds- overtagelsen fremtidig berigtiges ved ethvert Ejer- skifte — at det nævnte Regnskab godkendes.

Angaaende Henstillingen om, at Revisor officielt faar Antegnelserne med vedføjede Besvarelser tilstillet til Eftersyn, før Revisionen

endelig afsluttes, da kan der formentlig intet være til Hinder derfor; men skulde Revisor finde Anledning til at gøre Bemærkninger angaaende Antegnelsernes Besvarelse, maa Bedømmelsen at disse Bemærkninger formentlig overlades Budgetudvalget.«

Borgmesteren henviste til de gjorte Bemærkninger, som nu blev tilstillet Kommunens Revisor, og saafremt der kunde ændres noget i de kommende Regnskaber, vilde det blive gjort.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

36. (J. Nr. 630—1940). Skrivelse fra Bestyrelsen for **Chr. IX's Børnehjem** om Installation af Fjernvarme i Børnehjemmet samt Forhøjelse af Kommunens Kaution for Kassekredit med 6000 Kr.

Borgmesteren meddelte, at der havde været Forhandlinger mellem Bestyrelsen, Belysningsudvalget og Sygehusudvalget, idet Hjemmet skulde have Fjernvarmen derfra. Bestyrelsen gjorde gældende, at Kedlerne kun egnede sig til Fyring med Cinders, og da disse ikke kunde faas, var det nødvendigt at gaa over til Fjernvarme. Kommunen skulde garantere for de 600 Kr., det vilde koste, sammen med de tidligere 10000 Kr. Om Hjemmet saa kunde klare sig i Fremtiden med det ordinære Tilskud, vilde senere vise sig; men som Forholdene laa, burde man vel gaa med til Forslaget.

I. C. Sørensen havde faaet meddelt, at Kedlerne ikke var mere end 6 Aar gamle, og det var tidligt at skulle have en saa stor Udgift. Hvis det kun drejede sig om Brændsel, burde det kunne ordnes paa samme Maade som for andre, og dette Spørgsmaal burde undersøge først. Men man kunde vel bemyndige Udvalget til at afgøre Sagen.

Johanne Berg oplyste, at Kedlen ikke var mere end 6 Aar gammel, men den egnede sig ikke til Tørvefyring, og man kunde ikke faa tilstrækkelig Koks. Selv om Kedlen blev lavet om til Fyring med Tørv, vilde det blive meget vanskeligt at opbevare Tørvene. Med de nuværende Priser blev det ikke dyrere med Fjernvarme end med Cinders. Bestyrelsen havde forsøgt at laane Pengene i en Sparekasse, men det kunde ikke lade sig gøre, og saa havde Privatbanken lovet at ville forhøje sin Kassekredit til 16000 Kr. Hvis Budgetudvalget ønskede en ny Undersøgelse, vilde Taleren meget henstille, at det sker saa hurtigt som muligt, for Arbejdet vilde tage ca. 6 Uger, og det blev snart for koldt for de smaa Børn.

Borgmesteren svarede, at man ikke kunde garantere, at der kan skaffes tilstrækkelig Koks, og det vilde ogsaa koste en Del at faa Kedlerne lavet om til Tørvefyring. Kedlerne var jo ikke kassable, selv om de blev taget ud, men kunde anvendes andetsteds.

H. J. Baden syntes, man burde gaa med til Forslaget. Det var jo ikke Kommunens Penge, der skulde bruges, selv om man skulde garantere for Beløbet, og der kunde vel ogsaa tjenes lidt ved at levere Fjernvarme.

J. R. Fanger udtalte, at da Sagen blev behandlet i Belysningsudvalget, var det nærmest under den Forudsætning, at Kedlerne ikke duede, og Taleren havde først senere hørt, at Grunden skulde være, at de ikke egnede sig til Tørv. Men Bestyrelsen kunde jo henvende sig til Formanden for Brændselsnævnet, saa gik Sagen nok i Orden, forudsat at der kom Koks til Byen. De kunde vel ogsaa nok bruge Gasværkskoks.

Vald. Kloster syntes ikke om, at man skal kassere omtrent nye Kedler; det var en uøkonomisk Foranstaltning, som ingen private kunde tillade sig, og de maatte lige saa godt kunne anvende Tørv her, som private Folk maa.

Johanne Berg var ikke Tekniker, men Sagkundskaben havde erklæret, at hvis der skal fyres med Tørv, maa Kedlen laves om. Kunde man garantere, at der kan faas tilstrækkelig Koks, var Sagen en anden; men Hjemmet havde faaet tilstillet Kort til 110 hl, og det var kun en ringe Del af Forbruget.

E. Winterberg fandt, at naar der var en ansvarlig Bestyrelse for Hjemmet, som vel havde ment, at det vilde blive den billigste Foranstaltning, burde man gaa med dertil, og Sygehuset kunde ogsaa have en Fordel af at sælge Fjernvarme til Hjemmet. Skulde Kedlerne laves om, kunde de 6000 Kr. let medgaa alligevel. Forslaget gik ud paa, at Kommunen paatager sig Garanti for de 6000 Kr.; det øvrige burde Bestyrelsen selv bestemme.

Johanne Berg meddelte, at man havde henstillet til Børnehjemmets Bestyrelse, at man ikke fjerner Kedlen deroppe, men lader den staa for alle Tilfældes Skyld. Med Hensyn til Hjemmets økonomiske Side var der altid blevet administreret paa fuldt forsvarlig Maade og aldrig givet Penge ud, naar det ikke var strengt nødvendigt. Om det under de nuværende Forhold vilde blive nødvendigt at bede Kommunen om yderlige Tilskud til Renter og Afdrag, kunde Taleren ikke sige paa nuværende Tidspunkt.

Borgmesteren havde ikke tænkt, at Kedlen skulde rives ned straks, men den havde altid sin Værdi, og der skulde f. Eks. bruges et Par Kedler

paa det gamle Amtssygehus. Taleren vilde foreslaa at ordne Sagen saaledes, at man endnu en Gang undersøger, om der er Mulighed for at fremskaffe det nødvendige Kvantum Cinders, og hvis det ikke er Tilfældet, bemyndiges Budgetudvalget til at afgøre Sagen, derunder Udvidelsen af Kassekreditten.

Borgmesterens Forslag tiltraadtes.
